

Vuohiniemen kronikka

Sävel kansanlaulu Kalliolle kukkulalle
Sanat Markku Kuivalahti (2002)

1

Renkajärven saarijono Jokiniemen jatkeena,
vuosisadat nähnyt on joist´ runo tää on katkelma.
Saaret kerran oivallisen ruokapöydän tarjosi,
vuohet, lampaat, kaninpojat niissä kesät asusti.

2

Palatkaamme vuosituhat aikaa taakse tästä näin,
ensimerkit elämästä ovat jostain sieltä päin.
Kenties rikas matkalainen Turkuun silloin taivalsi,
järven aikoi ylittää kun talvitietä tarposi.

3

Yllättäen olikin hän oman tiensä päässä jo,
jääät kun järven haurastutti kevättalven aurinko.
Renkajärvi veron otti, rikkaudet peitti myös,
Ahti päätti tähän loppui kulkija sun päivätyös.

4

Renkajärven takamailla metsälinnun laulu soi,
matkustajat, metsämiehet ihastuneen katseen loi.
Saunat, pirtit, navetat he Vuohiniemeen rakensi,
kasket poltti, rukiin kylvi, vuohet saarta laidunsi.

5

Kuusisataa vuotta sitten kaksi taloo kylällä,
kruununvouti kirjoihinsa piirsi sulkakynällä.
Paasia ja Paavola ne talot oli nimeltään,
jotka kera torppiensa muodostivat kylän tään.

6

Vuohiniemessä asuivat kuin kukkarossa Herransa,
riistaa, kalaa, leipää riitti säilöttynä aittaansa.
Kinkereillä opetettiin kristinopin alkeita,
lukutaitoon, kirjoitukseen oli heillä tarpeita.

7

Joskus taudit, puute saapui, mikä niitä estää vois,
asukkaita koetteli, heikot siinä kuihtui pois.
Monet torpat talotkin ne tyhjillänsä kylmeni,
Renkajoki Tuonenvirtaa silloin paljon muistutti.

8

Kasvattaako koetukset, vaikeaa on ymmärtää,
vastuksensa voittaa saattaa jos vaan jaksaa yrittää.
Huokausten, rukousten kera huolet poistuivat,

illoin jälleen räppänöistä pärevalot loistivat.

9

Vihdoin tänne Vuohiniemeen alkuun saatiin sivistys,
seurakunnan kiertokoulu, siitä tuli menestys.
Luki, lauloi, laski lapset, oman nimen kirjoitti,
Jalmar Faven uudet taidot heille kaikki opetti.

10

Jatkakaamme vielä vanhaa rikkaan miehen tarinaa,
missä aarteet peitti kerran järven pohjan savimaa.
Rikhard Tammi Luurilasta kaivoi ojaa pellollaan,
siitä on jo sata vuotta, aikakirjoiss' kerrotaan.

11

Kohtalo vai hyvä tuuri, metsänvouti silloin saa,
savihiesun joukosta sen vanhan aarteen paljastaa.
Pellolle ei silloin voinut kuovi tehdä pesäänsä,
kaivajat kun multaa seuloi siellä kolme kesäänsä.

12

Kansallisen museomme vitriinissä siellä ne,
aarteet kertoo kohtaloista maallisella tiellämme.
Rikkaudet maahan jäävät, sielu rientää muualle,
raha ei tee autuaaksi viimeiselle matkalle.

13

Kiertokoulu kansakoululle jo antoi sijansa,
kuntakokous sen päätti, vaikk' aiheutti kinansa.
Ensimmäinen opettaja oli Jalmary Heikkilä,
oppilaita kakskytöks, ei vielä mikään Vilkkilä.

14

”Odottakaas tästä vielä muutamia aikoja,
niin ääni alkaa Helsingistä Vuohiniemeen kaikua”.
Ennustuksen moisen lausui opettaja Paavola,
vaan Jokiniemen Matti piti opettajaa hulluna.

15

”Näjet kuulet lampaan äänen Renkajärven saaresta,
mutta että Helsingistä, meinaan kuolla naurusta”.
Ääni tuli, torven ääreen kylän väki kokoontui,
ylipitkä kirkkomatka lähes tyystin unohtui.

16

Seppälässä Eerikki hän lietsoi hiilet kuumiksi,
niissä raudan hehkutti ja taottavaks valmisti.
Alasin ja vasara sai rautaan muodon halutun,
tarvekalun raudoitus ol' niinkuin muottiin valetun.

17

Toinen seppä Nummenpäässä jatkoi työtä Eerikin,
Akun paja toimi vielä viiskytluvun puollakin.
Seppä takoi, porasi ja asiakkaat hauskutti,

kaksi poikaa oravalta adoptoi ja kesytti.

18

Matti Stenman, Lahtis-Jussi ammattina suutari,
nahkan parkkas, siitä sitten pieksut, saappaat ompeli.
Hakalassa Jalmari hän kunnan veneet veisteli,
velipoika Iivari taas leilit, saavit höyläsi.

19

Aleksandra Nikanderi oli kylän räätäli,
miesten paidat, likkain koltut leikkas sekä ompeli.
Sittemmin myös Sarjas-Hilda Nannan kanssa kilpaili,
kädentaidot verrattomat molemmat he omisti.

20

Telefooni kylään saatiin, Paasialle sentraali,
Kustaalla ei valo riitä, väärään reikään yhdisti.
Sittemmin se Lahtis-Iita keskustansa hoiteli,
välppäriksi moitittiin jos puheluita kuunteli.

21

Musiikki on puoli ruokaa, piristää se elämän,
pelimannin, soittoniekan löydät täältä etevän.
Lahdenperän veljekset kun orkesterin perusti,
nurkkatanssit, piirileikit tahdikkaasti säesti.

22

Täysihoidon, yrttikylvyt Paavolassa tarjosi,
Hilda, jonka apuna myös Tammen Anni ahersi.
Hugo konstaapelin toimen kolariinsa lopetti,
monitoimi-liikemiehen homman sitten kehitti.

23

Jos ei seppä, sitten metsään, josta elatuksen kai,
moni poika Vuohiniemen sahan, kirveen kanssa sai.
Jotkut oppi tukkipuista seinähirret piiluumaan,
toiset taasen opetteli hellat, uunit muuraamaan.

24

Joka töllin pihapiiriin kuului silloin navetta,
pari lehmää, joulupossu, kukko kanat munittaa.
Oman tarpeen yli jäänyt maito vietiin meijeriin,
paluukuorman joppimaito vasikoille juotettiin.

25

Radiosta palvelukset eivät pitkään tyydytä,
päätös kuului talkoovoimin kyläkirkko pystytä.
Herran huone valmistui, mut sotarummut raikuivat,
kylän miehet aseisiin, myös tänne kutsut kaikuivat.

26

Sankareiden maahan lähti parikymment' miestä pois,
päätoöksessään pysyvät, ei isänmaata piestä vois.
Julma viesti koski täällä liian montaa perhettä,

pojat, veljet, isät maksoi politiikan erhettä.

27

Mustaa yötä seuraa aina aamu sekä päivä uus,
työhön kiinni, huolten jälkeen koittaa uusi ihanuus.

Rakenna ja kivet väännä peltojesi reunalle,
leipä, särvin sillä tavoin riittää meille kaikille.

28

Koulu täyttyi oppilaista, palveluita saimme me,
kaupat, posti, pankkikin jo tuli Vuohiniemelle.

Sekajunan hytissä kun kyläläiset matkusti,
maitotongat, postipussit lavallansa kuljetti.

29

Hevoset tääl kengitti tuo viuluniekka Rimmistä,
Uno seppä Latvala hän viulun piti tämmissä.

Pelimannimestariksi Kaustisilla valittiin,
Uno nousi tällä tavoin pelimannieliittiin.

30

Mutta sitten jälleen alkoi asutuksen harvennus,
löytyisikö muualta tuon elintason kohennus?

Pelimannit täällä oli lopettaneet soittonsa,
rautalankamusiikki jo näki aamunkoittonsa.

31

Kyläsepät tarpeettomaks teki hitsi sähköinen,
suutarit ja räätälitkin korvas tuotteet tehtaiden.

Tehokkuus ja ulkonäkö kovaa oli valuuttaa,
monta vanhaa ammattia kuitenkin ne kadottaa.

32

Nuoret lähti, vanhat kuoli, pihapiiri villiintyi,
vihreen kullan vuoli moto, aukkohakkuu yleistyi.

Pellot muuttui metsiksi ja osa niistä pensastui,
kiviaidat sammaloitui, rakennukset ränsistyi.

33

Kesävieraat huviloillaan viettää loma-aikansa,
Renkajärvi heillekin taas esittelee taikansa.

Uudistuu ja rentoutuu täällä lomanviettäjä,
marjat, yrtit, eliksiirit löytää luonnon kiertäjä.

34

Joka kevät saapuu myöskin ylväs renkalintumme,
iltaisin sen riemuhuudot järveltämme kuulemme.

Se on kuikka, joka soutaa, sukeltaa ja kalastaa,
ihminen jos ruikuttaa, niin renkalintu kuikuttaa.